Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (devátého rozšířeného senátu)

20. března 2024*

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření přijatá vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do ruské agrese proti Ukrajině – Zmrazení finančních prostředků – Seznamy osob, subjektů a orgánů, na které se vztahuje zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů – Zařazení a ponechání jména žalobkyně na seznamech – Podpora Lukašenkova režimu – Finanční podpora – Podnik ve vlastnictví státu – Represe občanské společnosti – Nesprávné posouzení“

Ve věci T-115/22,

Belšina AAT, se sídlem v Babrujsku (Bělorusko), zástupci: N. Tuominen a L. Engelen, avocats,

žalobkyně,

proti

Radě Evropské unie, zástupci: A. Boggio-Tomasaz a A. Antoniadis, jako zmocněnci,

žalované,

TRIBUNÁL (devátý rozšířený senát),

ve složení: S. Papasavvas, předseda, L. Truchot, H. Kanninen (zpravodaj), R. Frendo a T. Perišin, soudci,

za soudní kancelář: I. Kurme, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po jednání konaném dne 21. června 2023,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek [1]

1 Žalobou podanou na základě článku 263 SFEU se žalobkyně, společnost Belšina AAT, domáhá zrušení zaprvé prováděcího rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/2125 ze dne 2. prosince 2021, kterým se provádí rozhodnutí 2012/642/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku (Úř. věst. 2021, L 430 I, s. 16), a prováděcího nařízení Rady (EU) 2021/2124 ze dne 2. prosince 2021, kterým se provádí čl. 8a odst. 1 nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vůči Bělorusku (Úř. věst. 2021, L 430 I, s. 1) (dále jen „původní akty“), a zadruhé rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/421 ze dne 24. února 2023, kterým se mění rozhodnutí 2012/642/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do agrese Ruska vůči Ukrajině (Úř. věst. 2023, L 61, s. 41), a prováděcího nařízení Rady (EU) 2023/419 ze dne 24. února 2023, kterým se provádí článek 8a nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do ruské agrese proti Ukrajině (Úř. věst. 2023, L 61, s. 20) (dále jen „akty o ponechání na seznamech“), v rozsahu, v němž se jí týkají.

Skutečnosti předcházející sporu a skutečnosti, které nastaly po podání žaloby

2 Žalobkyně je podnik vyrábějící pneumatiky se sídlem v Babrujsku (Bělorusko).

3 Projednávaná věc spadá do rámce omezujících opatření, přijatých Evropskou unií od roku 2004 vzhledem ke stavu demokracie, právního státu a lidských práv v Bělorusku.

4 Rada Evropské unie přijala dne 18. května 2006 na základě článků [75 a 215 SFEU] nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vůči prezidentu Lukašenkovi a některým představitelům Běloruska (Úř. věst. 2006, L 134, s. 1), jehož název byl podle čl. 1 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 588/2011 ze dne 20. června 2011 (Úř. věst. 2011, L 161, s. 1) nahrazen názvem „Nařízení Rady (ES) č. 765/2006 ze dne 18. května 2006 o omezujících opatřeních vůči Bělorusku“.

5 Dne 15. října 2012 přijala Rada […] na základě článku 29 SEU rozhodnutí 2012/642/SZBP ze dne 15. října 2012 o omezujících opatřeních vůči Bělorusku (Úř. věst. 2012, L 285, s. 1).

6 Podle čl. 4 odst. 1 písm. a) a b) rozhodnutí 2012/642 a čl. 2 odst. 4 a 5 nařízení č. 765/2006, ve znění nařízení Rady (EU) č. 1014/2012 ze dne 6. listopadu 2012 (Úř. věst. 2012, L 307, s. 1), přičemž posledně uvedené ustanovení odkazuje na prvně uvedené ustanovení, se zmrazují veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje vlastněné, držené či ovládané zejména osobami, subjekty nebo orgány, jež jsou odpovědné za vážná porušování lidských práv či potlačování občanské společnosti a demokratické opozice, nebo jejichž činnosti jiným závažným způsobem narušují demokracii či právní stát v Bělorusku, jakož i fyzickými a právnickými osobami, subjekty nebo orgány, které zejména podporují Lukašenkův režim.

7 Dne 2. prosince 2021 přijala Rada původní akty. Z bodů 4 jejich odůvodnění vyplývá, že „[v]zhledem k závažnosti situace v Bělorusku by na seznam fyzických a právnických osob, subjektů a orgánů, na něž se vztahují omezující opatření, […] mělo být zařazeno 17 osob a 11 subjektů“.

[1] – Jsou uvedeny pouze body tohoto rozsudku, jejichž zveřejnění Tribunál považuje za účelné.

8 Původními akty bylo jméno žalobkyně zařazeno do řádku 26 tabulky B na seznam fyzických a právnických osob, subjektů a orgánů podle čl. 3 odst. 1 a čl. 4 odst. 1 rozhodnutí 2012/642, který je uveden v příloze uvedeného rozhodnutí, a do řádku 26 tabulky B seznamu fyzických a právnických osob, subjektů a orgánů podle čl. 2 odst. 1 nařízení č. 765/2006 uvedeného v příloze I uvedeného nařízení (dále jen společně „sporné seznamy“).

9 V původních aktech Rada uvedla o žalobkyni tyto identifikační údaje: „[n]ázev: Open Joint Stock Company Belshina [(akciová společnost Belšina)]“, „[a]dresa: [vulica Minskaja šaša 4], B[a]brujsk, 213824 Bělorusko“, „[d]atum registrace: 10. 1. 1994“, „[r]egistrační číslo: 700016217“, „[I]nternetové stránky: http://www.belshinajsc.by/“ a přijetí omezujících opatření ve vztahu k žalobkyni odůvodnila takto:

„[Žalobkyně] je jedna z předních státem vlastněných společností v Bělorusku a významný výrobce pneumatik. Jako taková představuje značný zdroj příjmů pro Lukašenkův režim. Běloruský stát má ze zisků společnosti Belšina přímý prospěch. [Žalobkyně] tedy podporuje Lukašenk[a].

Zaměstnanci společnosti Belšina, kteří protestovali a stávkovali po prezidentských volbách v Bělorusku v roce 2020, byli propuštěni. Společnost Belšina je tudíž odpovědná za represi vůči občanské společnosti.“

10 Rada dopisem ze dne 3. prosince 2021 informovala žalobkyni o zařazení jejího názvu na sporné seznamy.

11 Žalobkyně dopisem ze dne 30. prosince 2021 požádala Radu o přístup k informacím a k důkazům na podporu zařazení jejího názvu na sporné seznamy, jakož i o přezkum tohoto zařazení.

12 Rada předala žalobkyni dopisem ze dne 14. ledna 2022 dokumenty obsahující důkazy použité k rozhodnutí o zařazení jejího názvu na sporné seznamy a prohlásila, že ji následně informuje o dalším postupu v návaznosti na žádost o přezkum.

13 Rada dne 24. února 2022 přijala rozhodnutí (SZBP) 2022/307, kterým se mění rozhodnutí 2012/642 (Úř. věst. 2022, L 46, s. 97), a prováděcí nařízení (EU) 2022/300, kterým se provádí článek 8a nařízení č. 765/2006 (Úř. věst. 2022, L 46, s. 3) (dále jen „akty ze dne 24. února 2022“), kterými ponechala název žalobkyně na sporných seznamech z důvodů, které jsou v podstatě totožné s důvody uvedenými v původních aktech.

14 Rada oznámila dopisem ze dne 21. prosince 2022 žalobkyni svůj záměr prodloužit platnost omezujících opatření vůči ní, přičemž vycházela z dokumentu přiloženého k uvedenému dopisu.

15 Žalobkyně odpověděla dopisem ze dne 20. ledna 2023, že dokument předložený Radou neodůvodňuje ponechání jejího názvu na sporných seznamech.

16 Rada dne 24. února 2023 přijala akty o ponechání na seznamech, kterými ponechala jméno žalobkyně na sporných seznamech ze stejných důvodů, jaké byly uvedeny v aktech ze dne 24. února 2022.

17 Rada v dopise ze dne 27. února 2023 uvedla, že připomínky uvedené v dopise ze dne 20. ledna 2023 nezpochybňují její posouzení, podle kterého je třeba ponechat název žalobkyně na sporných seznamech.

Návrhová žádání účastnic řízení

18 Po úpravě žaloby na základě článku 86 jednacího řádu Tribunálu žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil původní akty a akty o ponechání na seznamech v rozsahu, v němž se jí týkají;

– uložil Radě náhradu nákladů řízení;

– zamítl podpůrný návrh Rady, aby nařídil, že účinky prováděcího rozhodnutí 2021/2125 jsou zachovány v rozsahu, v němž se jí týká, do nabytí účinnosti částečného zrušení prováděcího nařízení 2021/2124.

19 Rada navrhuje, aby Tribunál:

– zamítl žalobu;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení;

– podpůrně, v případě, že Tribunál zruší omezující opatření přijatá vůči žalobkyni, aby nařídil, že účinky prováděcího rozhodnutí 2021/2125 jsou zachovány v rozsahu, v němž se jí týká, do nabytí účinnosti částečného zrušení prováděcího nařízení 2021/2124.

Právní otázky

[*omissis*]

K návrhu na částečné zrušení aktů o ponechání na seznamech

84 V návrhu na úpravu žaloby se žalobkyně domáhá zrušení aktů o ponechání na seznamech v rozsahu, v němž se jí týkají.

85 Ve svém vyjádření k návrhu na úpravu žaloby Rada tvrdí, že návrh na částečné zrušení aktů o ponechání na seznamech je přípustný a musí být zamítnut jako neopodstatněný.

K přípustnosti úpravy žaloby

86 Vzhledem k tomu, že přezkum přípustnosti žalob je neopominutelnou podmínkou řízení, a že je tedy třeba v případě úpravy žaloby ověřit, zda jsou splněny podmínky stanovené v čl. 86 odst. 1 jednacího řádu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. prosince 2018, Hamás v. Rada, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, body 139 až 145 a citovaná judikatura), Tribunál v tomto ohledu na jednání vyslechl účastnice řízení.

87 V odpovědi na otázky Tribunálu jak žalobkyně, tak Rada tvrdily, že skutečnost, že žalobkyně v rámci projednávané věci neupravila návrhová žádání tak, aby navrhovala zrušení aktů ze dne 24. února 2022 v rozsahu, v němž se jí tyto akty týkají, nemá mít vliv na přípustnost úpravy žaloby tak, aby se domáhala rovněž částečného zrušení aktů o ponechání na seznamech.

88 Na podporu svých tvrzení účastnice řízení tvrdí, že závěry vyplývající z bodů 141 a 142 rozsudku ze dne 14. prosince 2018, Hamás v. Rada (T-400/10 RENV, EU:T:2018:966), a z bodů 90 a 96 rozsudku ze dne 24. listopadu 2021, LTTE v. Rada (T-160/19, nezveřejněný, EU:T:2021:817), nelze použít na projednávaný případ. Tvrdí, že věci, ve kterých byly vydány uvedené rozsudky, se týkaly omezujících opatření přijatých Unií na základě společného postoje Rady 2001/931/SZBP ze dne 27. prosince 2001 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu (Úř. věst. 2001, L 344, s. 93; Zvl. vyd. 18/01, s. 217), v jehož rámci byly právní akty obsahující seznam osob a subjektů dotčených omezujícími opatřeními zrušeny a nahrazeny novými akty při pravidelném přezkumu, který provádí Rada, zatímco v rámci omezujících opatření týkajících se Běloruska má pravidelný přezkum sporných seznamů podobu právních aktů, kterými se mění doba použitelnosti nebo přílohy rozhodnutí 2012/642 a nařízení č. 765/2006. Rada rovněž tvrdila, že považovat návrh na zrušení aktů o ponechání na seznamech za přípustný je v souladu s cílem hospodárnosti řízení.

89 Je třeba připomenout, že čl. 86 odst. 1 jednacího řádu stanoví, že je-li akt, jehož zrušení je navrhováno, nahrazen nebo změněn jiným aktem se stejným předmětem, může žalobce před ukončením ústní části řízení nebo před rozhodnutím Tribunálu, že rozhodne bez konání ústní části řízení, žalobu upravit tak, že tuto novou skutečnost zohlední.

90 V projednávané věci je třeba zaprvé poznamenat, že jak původní akty, tak akty o ponechání na seznamech v rozsahu, v němž se týkají žalobkyně, mají za cíl uložit žalobkyni individuální omezující opatření spočívající ve zmrazení všech jejích finančních prostředků a hospodářských zdrojů na základě čl. 4 odst. 1 písm. a) a b) rozhodnutí 2012/642 a čl. 2 odst. 4 a 5 nařízení č. 765/2006.

91 Zadruhé, jak správně uvedly účastnice řízení, v rámci režimu, kterým se zavádějí omezující opatření vůči Bělorusku, mají individuální omezující opatření formu zařazení jmen osob, subjektů či orgánů, na něž se zaměřují, na sporné seznamy, které jsou uvedeny v přílohách rozhodnutí 2012/642 a nařízení č. 765/2006.

92 V tomto kontextu původní akty změnily přílohy rozhodnutí 2012/642 a nařízení č. 765/2006 zejména za účelem zařazení názvu žalobkyně na sporné seznamy. Pokud jde o akty o ponechání na seznamech, je třeba konstatovat, že rozhodnutím 2023/421 byla až do 28. února 2024 prodloužena použitelnost rozhodnutí 2012/642, jehož příloha I, ve znění prováděcího rozhodnutí 2021/2125, uvádí název žalobkyně, a že prováděcím nařízením č. 2023/419 byla změněna příloha I nařízení č. 765/2006, přičemž jméno žalobkyně bylo v uvedené příloze zachováno přinejmenším implicitně. Akty o ponechání na seznamech je tudíž třeba chápat tak, že změnily původní akty ve smyslu čl. 86 odst. 1 jednacího řádu.

93 Z toho vyplývá, že v souladu s cílem hospodárnosti řízení, jímž se řídí článek 86 jednacího řádu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. září 2018, Almaz-Antey v. Rada, T-515/15, nezveřejněný, EU:T:2018:545, body 43 a 44), byla žalobkyně, která se v žalobě domáhala zrušení původních aktů, oprávněna v rámci tohoto řízení upravit žalobu tak, aby se domáhala rovněž zrušení aktů o ponechání na seznamech, a to i když předtím neupravila žalobu tak, aby se domáhala zrušení aktů ze dne 24. února 2022.

94 Je tedy třeba mít za to, že návrh na úpravu žaloby je přípustný.

[*omissis*]

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (devátý rozšířený senát)

rozhodl takto:

1) **Prováděcí rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/2125 ze dne 2. prosince 2021, kterým se provádí rozhodnutí 2012/642/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku, prováděcí nařízení Rady (EU) 2021/2124 ze dne 2. prosince 2021, kterým se provádí čl. 8a odst. 1 nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vůči Bělorusku, rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/421 ze dne 24. února 2023, kterým se mění rozhodnutí 2012/642/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do agrese Ruska vůči Ukrajině, a prováděcí nařízení Rady (EU) 2023/419 ze dne 24. února 2023, kterým se provádí článek 8a nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do ruské agrese proti Ukrajině, se zrušují v rozsahu, v němž se týkají společnosti Belšina AAT.**

2) **Radě Evropské unie se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Papasavvas Truchot Kanninen

Frendo Perišin

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 20. března 2024.

Podpisy